Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens**
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het voorontwerp van decreet voorziet in een regeling voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het Materialendecreet en haar uitvoeringsbesluiten. Deze regeling behelst zowel de verwerking van persoonsgegevens door OVAM (als verwerkingsverantwoordelijke), als door bepaalde andere actoren die in het kader van het afval- en materialenbeleid optreden als verwerkingsverantwoordelijke, met name de Vlaamse overheid, de lokale besturen, de organisaties die taken opnemen in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, de organisaties die instaan voor kwaliteitsborging, de personen die optreden als deskundigen in het kader van afvalstoffen en materialen, de personen die afvalstoffen produceren, beheren, houden of verwerken en de personen die materialen produceren, beheren, houden of gebruiken, verwerken).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/ISE/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van decreet kadert in het beleidsveld Omgeving en Natuur, inhoudelijk structuurelement Afval en Materialenbeheer.

Het betreft een eerder technische wijziging waarbij aan het Materialendecreet een nieuw hoofdstuk wordt toegevoegd dat de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het Materialendecreet en haar uitvoeringsbesluiten, regelt. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen mee opgenomen in deze wijziging van het Materialendecreet.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/267 van 10 juli 2025.

De Inspectie van Financiën heeft op 2 juli 2025 een gunstig advies afgeleverd.

Het akkoord van de minister van Begroting is niet vereist.

De Vlaamse regering heeft op 5 september 2025 haar eerste principiële goedkeuring gegeven.

De Milieu en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) heeft op 19 september 2025 na een grondige analyse van het voorontwerp besloten geen advies uit te brengen bij dit dossier.

De Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV) besliste op 15 september 2025 om niet te adviseren, aangezien de decreetswijziging geen inhoudelijke aanpassingen bevat.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het advies nr. 2025/057 van 14 oktober 2025 van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC).

De VTC gaf in haar advies de aanbeveling om de onderstaande elementen te implementeren:

- Wat betreft de taak van algemeen belang in de memorie voor artikel 6 en 7, werden de nodige verduidelijkingen aangebracht in de Memorie van Toelichting.
- Wat betreft het aanpassen van de rechtvaardigingsgrond in de memorie voor artikel 8, 9, 10 en 11 (luik 2), werden de rechtvaardigingsgronden toegevoegd in de Memorie van Toelichting.
- Teneinde te bepalen dat de locatiegegevens enkel aangewend kunnen worden voor de wettelijke bepaalde doeleinden in het ontwerpdecreet (artikel 7, 8, 9 en 11 luik 5), werd een nieuw artikel 12 toegevoegd.
- Naar aanleiding van de vraag om te verduidelijken wat de beeld- en geluidsopnames bevatten (artikel 9 luik 5), werd in de Memorie van Toelichting verduidelijkt dat er zorg voor gedragen wordt dat deze geen of zo weinig mogelijk verwijzingen naar natuurlijke personen bevatten. Daarnaast werd verduidelijkt wat de beeld- en geluidsopnames bevatten, bijvoorbeeld foto's of opnamen die de asbestdeskundige maakt ter bewijs van diens vaststellingen ter plaatse tijdens de asbestinventarisatie.
- Aan de vraag om de bewaartermijn van artikel 6 te evalueren en te verantwoorden waarom de gegevens telkens een jaar langer bewaard worden (luik 5) werd gevolg gegeven en de verantwoording werd in de Memorie van Toelichting opgenomen. Deze termijn is noodzakelijk voor de goede afsluiting van de werkzaamheden en de correcte verwijdering van de persoonsgegevens.
- Bij artikel 10 vroeg de VTC om te verduidelijken waarom gegevens bewaard worden voor 5 jaar na afloop van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (luik 5). Bij artikel 11 vroeg de VTC om de termijn van 20 jaar te verantwoorden in de memorie (luik 5). Bij nazicht bleek het zinvol om de bepaling in artikel 10 te herwerken. Het concept van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid is per definitie onbeperkt in de tijd en niet aflopend. De praktische aspecten (zoals de overeenkomst, convenant of erkenning) hebben echter wel een aflopende termijn. Om deze reden werd de bewaartermijn aangepast naar een maximale termijn van 10 jaar. Indien dit mogelijk en/of opportuun is, kan bij verdere invulling ook gekozen worden voor een vroegere/kortere termijn. Artikel 11 werd niet aangepast, maar de termijn werd verder verantwoord in de Memorie van Toelichting.

Daarnaast maakte de VTC een voorbehoud inzake de gepastheid van de bewaartermijnen, die altijd door de opsteller geëvalueerd moet worden. De bewaartermijnen werden opnieuw geëvalueerd en bevestigd in het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting.

De Vlaamse Regering heeft op 14 november 2025 haar tweede principiële goedkeuring gegeven.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies 78.491/1 van 15 december 2025 van de Raad van State.

De Raad van State deed in haar advies de aanbeveling dat het voorontwerp herwerkt wordt zodat de essentiële elementen duidelijker gelinkt zijn aan de verwerkingen. Deze elementen zijn:

1) de categorie van verwerkte gegevens;
2) de categorie van betrokken personen;
3) de met de verwerking nagestreefde doelstelling;
4) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens;
5) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Daarnaast deed de Raad van State de aanbeveling dat de elementen omtrent de verwerking van persoonsgegevens in de context van de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten worden voorgelegd voor advies aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

De Vlaamse regering heeft op 12 juni 2026 haar derde principiële goedkeuring gegeven. Het herwerkte voorontwerp werd daaropvolgend voor advies voorgelegd aan de GBA en opnieuw voor advies voorgelegd aan de VTC.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 149/2026 van 8 juli 2026 van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

De GBA doet in haar advies de aanbeveling om de onderstaande elementen te implementeren:

- Wat betreft de duidelijkere afbakening van het onderscheid tussen verwerkingen die onder de AVG vallen en verwerkingen die onder titel 2 WVG vallen: de nodige verduidelijkingen werden aangebracht in de Memorie van Toelichting in artikel 6 en 8.
- Wat betreft het schrappen van de passage "*in het kader van artikel 6 van de algemene verordening gegevensbescherming*" in elk ontworpen artikel dat de doeleinden van de verwerking omschrijft: de passages in het voorontwerp zijn aangepast en de verwijzing is geschrapt.
- Wat betreft het verduidelijken, minstens in de Memorie van Toelichting, of de onderscheiden actoren optreden als zelfstandige verwerkingsverantwoordelijken, gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers, en desgevallend het aanbrengen van de nodige correcties overeenkomstig de artikelen 26 en 28 AVG: de nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in de Memorie van Toelichting.
- Wat betreft het nader preciseren van de categorieën van persoonsgegevens die een ruim of potentieel ingrijpend karakter hebben, in functie van de concrete doeleinden waarvoor zij noodzakelijk zijn: de nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in het voorontwerp en in de Memorie van Toelichting. In het voorontwerp is een verduidelijking opgenomen inzake de locatiegegevens. In de Memorie van Toelichting zijn verduidelijkingen opgenomen inzake het bankrekeningnummer, fiscale gegevens, gegevens die blijken uit het beheer van het administratieve toezicht en de handhaving, het rijksregisternummer en loggegevens.
- Wat betreft het anders omkaderen van de verwerking van persoonsgegevens die slechts accidenteel kunnen voorkomen in beeld- of geluidsopnamen: een bijkomende verduidelijking is in de Memorie van Toelichting opgenomen.
- Wat betreft het nader preciseren van de categorieën "derden", "andere belanghebbenden", "instanties aan wie OVAM gegevens verstrekt in het kader van haar bevoegdheden" en gelijkaardige ruime ontvangerscategorieën in het ontwerp zelf, des te meer wanneer gegevens worden meegedeeld aan burgers in het kader van klachtenprocedures of aan derden in het kader van justitiële onderzoeken: in het voorontwerp werden onderstaande wijzingen aangebracht.

a) In artikel 6, §6, eerste lid, punt 1° wordt de zin "of als dat noodzakelijk is voor de goede werking in het kader van het beheren, houden, produceren of verwerken van afvalstoffen en materialen" verwijderd. Er worden enkel persoonsgegevens gedeeld met natuurlijke personen en rechtspersonen indien dit noodzakelijk is overeenkomstig een bepaling van het Materialendecreet en haar uitvoeringsbesluit, het Vlarema en eventuele ministeriële besluiten. In het derde lid wordt een gelijkaardige aanpassing doorgevoerd.
b) In artikel 6, §6, eerste lid, punt 5° wordt de zin "derden, als OVAM verplicht is om aan hen de persoonsgegevens te verstrekken" vervangen door de specificering "natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie OVAM gegevens ter beschikking moet stellen in het kader van de toepassing van andere decreten en de uitvoeringsbesluiten die verplichtingen opleggen aan OVAM" en werd deze herschikt naar punt 2°. Het gaat steeds over situaties waarbij OVAM verplicht is persoonsgegevens te delen op basis van een rechtsgrond die niet is opgenomen in het Materialendecreet of het Vlarema. In het tweede, derde, vierde, vijfde, zesde en zevende lid wordt een gelijkaardige aanpassing doorgevoerd.
c) In artikel 6, §6, eerste lid wordt punt 6° opgeheven. Deze categorie van ontvangers wordt opgevangen door punten 1° en 2°.
d) Er werd geen categorie van ontvanger opgenomen voor natuurlijke personen en rechtspersonen die een klacht indienen bij OVAM over haar werking. Deze klachten hebben steeds betrekking op de persoonsgegevens van de indieners zelf.
e) In artikel 6, §6, tweede lid wordt het punt 2° opgeheven.
f) In artikelen 7, 8, 9, 10, 11, 12 en 13 worden gelijkaardige aanpassingen gedaan zoals hierboven.

- Wat betreft het verder verduidelijken van de bewaartermijnen, in het bijzonder waar het ontwerp verwijst naar bewaring 'zolang de taak duurt', naar het afsluiten van projecten, registers of werkzaamheden, of naar bestuursdocumenten waaruit niet duidelijk blijkt welke persoonsgegevens zij bevatten; en wat betreft het afzonderlijk nagaan voor meer ingrijpende gegevenscategorieën of de bewaartermijn noodzakelijk en proportioneel is, werden onderstaande aanpassingen gedaan.
    - In het voorontwerp en de Memorie van Toelichting worden in artikel 6, §7 de woorden "'zolang de taak duurt'" vervangen door de woorden "zolang de decretale taak waarvoor de databank werd opgericht wordt uitgeoefend en voor zover de persoonsgegevens noodzakelijk blijven voor die taak" en in de Memorie van Toelichting wordt een bijkomende verduidelijking gegeven.
    - Inzake de bewaartermijn van gegevens die betrekking hebben op toezicht, handhaving, vastgestelde inbreuken, strafbare feiten, vonnissen en arresten, vermeld in artikel 6, §7, worden deze gegevens bewaard tot de maximumtermijn van dertig jaar conform het Bestuursdecreet. Deze keuze is gemaakt met het oog op de maximale bescherming van het milieu. De bewaartermijnen vermeld in de artikelen 7, 8, 9, 10, 11, 12 en 13 zijn nogmaals afgetoetst en zijn proportioneel.
- Wat betreft het herzien van de aanduiding van de Vlaamse Regering als verwerkingsverantwoordelijke: in het voorontwerp en in de Memorie van toelichting wordt de term "Vlaamse Regering" vervangen door "Vlaamse overheid" zoals vermeld in artikel I.3, 1° van het Bestuursdecreet.
- Wat betreft de verduidelijking in de Memorie van toelichting dat de bepalingen inzake technische en organisatorische maatregelen, informatieverplichtingen en rechten van de betrokkenen geen afbreuk mogen doen aan de rechtstreeks uit de AVG voortvloeiende verplichtingen: de nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in de Memorie van Toelichting.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd waar mogelijk aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/064 van 14 juli 2026 van de VTC. Een volledige verwerking van alle elementen van het advies was niet mogelijk omdat deze inhoudelijk niet in lijn liggen met het wetgevingsadvies 78.491/1 van 15 december 2025 van de Raad van State en het wetgevingsadvies nr. 149/2026 van 8 juli oktober 2026 van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

De VTC haalt aan dat het ontwerp een grote hoeveelheid aan doeleinden en verwerkingen bevat waardoor het ontwerp te complex oogt en te weinig transparantie biedt.

- De reikwijdte van het Materialendecreet en haar uitvoeringsbesluiten omvatten talrijke processen en verwerkingen waardoor een uitgebreid kader en doelomschrijving noodzakelijk is. De personen van wie de persoonsgegevens mogelijks verwerkt worden, worden op een transparante wijze geïnformeerd over de verwerking van die gegevens zoals vermeld in artikelen 6, §9, 7 §8, 8 §8, 9 §8, 10 §8, 11, §8, 12, §8 en 13 §8. Zoals aangegeven in haar advies (randnummer 38) beoordeelt de VTC dit element wel positief.

De aanbevelingen die in lijn liggen met wetgevingsadvies 78.491/1 van 15 december 2025 van de Raad van State en het wetgevingsadvies nr. 149/2026 van 8 juli oktober 2026 van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) zijn verwerkt:

- Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
    - In het advies van de GBA werd de volgende aanbeveling gedaan: “het onderscheid tussen verwerkingen die onder de AVG vallen en verwerkingen die onder titel 2 WVG vallen, moet duidelijker worden afgebakend”. Hiervoor werden de nodige verduidelijkingen aangebracht in de Memorie van Toelichting in artikel 6 en 8 en hiermee is de rechtvaardigingsgrond eveneens bijkomend verduidelijkt.
- Wat de beperkte locatiegegevens betreft, vraagt de VTC dat opgenomen wordt in het Ontwerp of de memorie dat deze enkel gebruikt zullen worden voor het aangegeven doel. Wat beeld- en geluidsopnames betreft wijst de VTC erop dat zo veel als mogelijk vermeden moet worden dat er personen afgebeeld worden of geluiden verwerkt of dat deze minstens geanonimiseerd dienen te worden. De nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in de Memorie van Toelichting.
- De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.
    - De persoonsgegevens die gedeeld worden met de nieuwe ingevoerde categorie van ontvangers: “natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie de verwerkingsverantwoordelijke gegevens ter beschikking moet stellen in het kader van de toepassing van andere decreten en de uitvoeringsbesluiten die verplichtingen opleggen aan verwerkingsverantwoordelijke” beschikken al over een machtiging voor het Rijksregister. Anders is er geen verplichting om aan hen die informatie te bezorgen. In het ontwerp en haar memorie worden de verwerkingsverantwoordelijken gespecificeerd.
- Volgens de VTC dreigt ook de regeling van de bewaartermijn onleesbaar te worden voor derden, met inbegrip van de betrokkenen. Verder wijst de VTC erop dat los van het opleggen van maximumtermijnen, persoonsgegevens niet langer bewaard mogen worden als er geen doeleinde voor de verwerking meer voorhanden is;
    - OVAM, de Vlaamse Overheid en de lokale besturen stellen selectieregels op, conform de bepalingen uit het Bestuursdecreet. Op basis van die selectieregels worden de persoonsgegevens niet langer bewaard dan de doeleinden die voor de verwerking voorzien is. In artikel 9 tot en met 13 zijn specifieke termijnen voorzien voor de andere verwerkingsverantwoordelijken.

De Vlaamse Regering heeft op 11 september 2026 haar vierde principiële goedkeuring gegeven, met het oog op een nieuwe adviesvraag bij de Raad van State.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 80.051/1 van 23 oktober 2026 van de Raad van State.

De Raad van State doet in haar advies de aanbeveling om de onderstaande elementen te implementeren.

- In artikel 6 §4 dient verduidelijkt te worden van welke betrokken personen er mogelijks gegevens verwerkt worden in het kader de doelstelling: “de registratie in het kader van de opvolging van afvalstoffen gedurende de materialenkringloop”.
  - De nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in het ontwerpdecreet in artikel 6 §4 .
- In artikel 6 §2, 18° en artikel 6 §4 tiende lid dient de exacte formulering omtrent de doelstelling: “het ontsluiten van informatie aan doelgroepen in het kader van het beleid rond afval en materialen dat voortvloeit uit een wettelijke of decretale verplichting” geüniformiseerd te worden.
  - De formulering is aangepast in het ontwerpdecreet in artikel 6 §2, 18°.
- In artikel 6 §5 zesde lid in het decreet dient verduidelijkt te worden welke fiscale gegevens er verwerkt worden.
  - De nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in het ontwerpdecreet in artikel 6 §5, artikel 6 §6 en de Memorie van Toelichting. Daarnaast is in artikel 6 §5 een nieuw lid toegevoegd, dat het zevende lid wordt. Dit lid omvat een omschrijving van het type fiscale gegevens dat verwerkt wordt in het kader van heffingen.
- In artikel 6 §5, zevende lid, 1° dienen passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokken personen in artikel 10 AVG, voorzien voor dit doeleinde, omschreven te worden.
  - De nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in het ontwerpdecreet in artikel 6 §5, achtste lid, 1° (het voormalige zevende lid) en de Memorie van Toelichting. Daarnaast is in artikel 6 §5 een negende lid toegevoegd dat verduidelijkt welke personeelsleden van OVAM deze gegevens mogen verwerken. Verder is er in artikel 6 §8 een tweede lid toegevoegd dat OVAM toelaat om de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens vermeldt in paragraaf 5 achtste lid, 1° aan te duiden.
- In artikel 8 §3, 4°, artikel 10 §3, 4° en artikel 11 §3, 4° het decreet dient de categorie ‘derden’ verduidelijkt te worden.
  - De nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in het ontwerpdecreet in artikel 8 §3, 4°, artikel 10 §3, 4° en artikel 11 §3, 4° en de Memorie van Toelichting.
- In artikel 8 §4 derde lid 3° in het decreet dient verduidelijkt te worden welke fiscale gegevens er verwerkt worden.
  - De nodige verduidelijkingen zijn aangebracht in het ontwerpdecreet in artikel 8 §4° derde lid 3° en de Memorie van Toelichting.
- In artikel 10 §4, 4° dienen passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokken personen in artikel 10 AVG, voorzien voor dit doeleinde, omschreven te worden.
  - De formulering is aangepast in artikel 10 §4, 4° en de Memorie van Toelichting om te verduidelijken dat de verwerkte persoonsgegevens niet onder het toepassingsgebied van artikel 10 van de AVG vallen.
- In het kader van de verwerkingsverantwoordelijken wordt gesteld dat te allen tijde duidelijk moet zijn wie de verwerkingsverantwoordelijke is en dat het normdoel van artikel 26 van de AVG gevolgd wordt.
  - De aanwijzing van een verwerkingsverantwoordelijke geldt voor zover die actor zelfstandig de doeleinden en de essentiële middelen van de betrokken verwerking bepaalt. Als twee of meer actoren die doeleinden en middelen gezamenlijk bepalen, regelen zij hun respectieve verantwoordelijkheden overeenkomstig artikel 26 van de algemene verordening gegevensbescherming. Als een actor uitsluitend namens en volgens de instructies van een verwerkingsverantwoordelijke handelt, is artikel 28 van die verordening van toepassing.

- In het kader van de TOTEM-wetgeving moet gewaarborgd worden dat voorliggend voorontwerp en het voorontwerp waarover de afdeling Wetgeving advies 79.890/1/V van 8 september 2026 gegeven heeft, op elkaar worden afgestemd..
    - De afstemming tussen deze twee wetgevende trajecten kan enkel wanneer deze een definitieve goedkeuring hebben ontvangen. Bij een volgend wetgevend traject worden deze, waar noodzakelijk, op elkaar afgestemd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

We verwijzen voor een algemene toelichting naar de memorie van toelichting.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

We verwijzen voor een toelichting bij de artikelen naar de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen onmiddellijke budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er is geen onmiddellijke impact op de begroting van de Vlaamse overheid

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen onmiddellijke impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Dit ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting zullen na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens;

2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Voorontwerp van decreet
- Memorie van Toelichting
- Adviezen Raad van State